

ELS JARDINS DEL MUSEU

LOS JARDINES DEL MUSEO
THE MUSEUM GARDENS

Tornaveus del Paradís perdut

Ella era al jardí de la casa, que era un verger i una zona de gaudi per als ulls. L'envoltava un muret, i a cada costat hi havia un pòrtic amb una fila de columnes [...] (Aquil·les Taci, Leucipa i Clitofont, I, 15)

Una de les descripcions més antigues d'un jardí privat és la que fa Homer a l'*Odissea* (segle VIII aC). En l'esmentat poema èpic, Ulisses visita el sumptuós palau d'Alcínous, rei dels feacis, i una vegada creua la muralla que l'envolta, troba un terreny espaiós amb boscos, arbres fruiters, vinyes, cultius i plantes diverses. Hi ha, també, dos rius que surten d'una font. L'un serpenteja a través del jardí, mentre que l'altre forneix d'aigua els residents del palau. Tot seguint el model d'aquest jardí mitològic, la posada en pràctica dels coneixements botànics, així com les aplicacions hidràuliques, van ser una constant en el disseny de jardins posteriors.

A l'època romana el jardí (*horti*), ja fos el d'una *villa* agrària o el d'una *domus* urbana, era un espai de pau i tranquil·litat ple d'elements naturals, simbòlics i religiosos. Atès que els espais interiors eren foscos, els habitants de la casa passaven moltes hores al peristil. Allà treballaven o descansaven a l'aire lliure

envoltats d'arbres fruiters i silvestres, plantes, flors, basses i/o petits canals amb peixos, a mes d'elements artístics diversos com ara escultures dedicades a divinitats vinculades amb l'aigua (Venus, nimfes...) i amb la vegetació (Dionís, sàtirs...). La religió jueva, islàmica i cristiana comparteixen el relat de la Bíblia sobre la creació del món i de com Déu va posar Adam i Eva, en el jardí de l'Edèn on regnaven sobre tot tipus de vegetació i d'animals que convivien en harmonia. Un riu amb quatre braços el regava i nodria dos arbres sagrats, el de la Vida i el del Coneixement del Bé i del Mal. En menjar del fruit prohibit de l'arbre del Coneixement, Adam i Eva van ser expulsats del Paradís i condemnats a una vida de treball, dolor i mort. El tema de la desobediència a l'Ésser suprem o el pecat original (Adam i Eva amb l'arbre sec, la serp i la poma), la pèrdua de la innocència (Adam i Eva cobrint la seva nuesa) o l'allunyament del Paradís (Adam i Eva caminant amb el cap cot o treballant la terra...), així com l'enyor del jardí sagrat perdut per sempre més (decoració vegetal de capitells i altres elements arquitectònics), són una temàtica freqüent a les representacions artístiques cristianes des dels primers temps.

Ecos del Paraíso perdido

Ella estaba en el jardín de la casa, que era un vergel y una zona de deleite para los ojos. Lo rodeaba una pequeña muralla, y a cada lado había un pórtico con una hilera de columnas [...]. (Aquilés Tacio, Leucipa y Clitofonte, I, 15)

Una de las descripciones más antiguas de un jardín privado es la que hace Homero en la *Odisea* (siglo VIII, a. C.). En dicho poema épico, Ulises visita el sumuoso palacio de Alcínoo, rey de los feacios, y, una vez que cruza la muralla que lo rodea, encuentra un terreno espacioso con bosques, árboles frutales, viñas, cultivos y plantas diversas. Hay, también, dos ríos que surgen de una fuente. Uno serpentea a través del jardín, mientras que el otro abastece de agua a los residentes del palacio. Siguiendo el modelo de este jardín mitológico, la puesta en práctica de los conocimientos botánicos, así como las aplicaciones hidráulicas, fueron una constante en el diseño de jardines posteriores. En la época romana, el jardín (*horti*), ya fuera el de una *villa* agraria o el de una *domus* urbana, era un espacio de paz y tranquilidad repleto de elementos naturales, simbólicos y religiosos. Puesto que los espacios interiores eran oscuros, los habitantes de la casa pasaban muchas horas en el peristilo. Allí trabajaban o descansaban al aire libre rodeados de árboles frutales y silves-

tres, plantas, flores, albercas o pequeños canales con peces, además de diferentes elementos artísticos, como esculturas dedicadas a divinidades vinculadas al agua (Venus, ninfas...) y a la vegetación (Dioniso, sátiros...). La religión judía, islámica y cristiana comparten el relato de la Biblia sobre la creación del mundo y de cómo Dios puso a Adán y Eva en el jardín del Edén, donde reinaban sobre todo tipo de vegetación y de animales que convivían en armonía. Un río con cuatro brazos lo regaba y alimentaba dos árboles sagrados, el de la Vida y el del Conocimiento del Bien y del Mal. Al comer del fruto prohibido del árbol del Conocimiento, Adán y Eva fueron expulsados del Paraíso y condenados a una vida de trabajo, dolor y muerte. La desobediencia al ser supremo o el pecado original (Adán y Eva con el árbol seco, la serpiente y la manzana), la pérdida de la inocencia (Adán y Eva cubriendo su desnudez) o el alejamiento del Paraíso (Adán y Eva andando con la cabeza gacha o labrando la tierra...), así como la añoranza del jardín sagrado perdido para siempre (decoración vegetal de capiteles y otros elementos arquitectónicos), son temas frecuentes en las representaciones artísticas cristianas desde los primeros tiempos.

Return from Paradise Lost

She was in the garden of the house, which was an orchard and an object of beauty to the eyes. Round it ran a wall, and at each side was a portico with a row of columns [...] (Achilles Tatius, Leuccipe and Clitophon, I, 15)

One of the oldest descriptions of a private garden is by Homer in *The Odyssey* (8th Century BC). The epic poem describes how Ulysses visits the sumptuous palace of Alcinous, king of the Phaiacians, and once he crosses the wall that surrounds it, he finds a spacious land of forests, fruit trees, vines, crops and various plants. There are also two rivers that come from a spring. One winds through the garden, while the other supplies water to the residents of the palace. Following the model of this mythological garden, the implementation of botanical knowledge, as well as hydraulic applications, were a constant feature in the design of later gardens.

In the Roman era the garden (*horti*) whether in an agrarian *villa* or urban *domus*, was a space of peace and tranquillity full of natural, symbolic and religious elements. Since the interior spaces were dark, the inhabitants of the house would spend many hours there, in the peristyle. There they would work or rest in the fresh air surrounded by fruit trees and wild trees, plants, flowers,

ponds or small canals with fish, as well as various artistic features such as sculptures dedicated to gods linked to water (Venus, nymphs...) and to vegetation (Dionysus, satyrs...).

The Jewish, Islamic and Christian religions share the story from the Bible of the creation of the world, and how God placed Adam and Eve in the Garden of Eden where they ruled over all the plants and animals in the garden, who were living in harmony. A river with four branches watered the garden, and nourished two sacred trees, the Tree of Life and the Tree of the Knowledge of Good and Evil. After eating the fruit of the Tree of Knowledge, Adam and Eve were expelled from Paradise and condemned to a life of work, pain and death. The subject of disobedience of the Supreme being, or original sin (Adam and Eve with the dry tree, the serpent and the apple), the loss of innocence (Adam and Eve covering their nakedness) or distance from Paradise (Adam and Eve walking with their heads bowed or working the land...), as well as nostalgia for the sacred garden lost for evermore (plant decoration on capitals and other architectural elements), are common themes in Christian artistic representations from the earliest days.